

УДОСКОНАЛЕННЯ УЧАСТІ ПРОКУРОРА ПІД ЧАС ВЕДЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВИХ СПРАВ ПІДРОЗДІЛАМИ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Тіхонов Сергій Васильович,

*завідувач кафедри оперативно-розшукової діяльності,
Національна академія внутрішніх справ, Україна, м. Київ
e-mail: tikhonov31@gmail.com
ORCID 0000-0002-8100-1587*

Василичук Віктор Іванович,

*д-р юрид. наук, проф.,
професор кафедри оперативно-розшукової діяльності,
Національна академія внутрішніх справ,
заслужений юрист України, Україна, м. Київ
e-mail: victordocor@ukr.net
[ORCID](#) 0000-0001-5415-8450*

Вишневський Сергій Анатолійович[✉],

*прокурор відділу Спеціалізованої екологічної прокуратури
Офісу Генерального прокурора, Україна, м. Київ
e-mail: defensiolex@gmail.com
ORCID 0000-0002-0511-490X*

Розглянуто проблеми нормативно-правового вдосконалення процедури ведення оперативно-розшукових справ підрозділами, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність. Зроблено висновок про необхідність посилення ролі прокурора за напрямками процесуального супроводження цієї процедури. Запропоновано закріпити у законодавстві норму, яка б зобов'язувала керівництво оперативних підрозділів у межах оперативно-розшукових справ у разі фіксації оперативно-розшуковими заходами інформації про підготовку чи вчинення кримінального правопорушення негайно повідомляти про це прокурора, який здійснює нагляд за дотриманням законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності, для прийняття рішення про внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Водночас для дотримання прав людини під час здійснення оперативно-розшукової діяльності в контексті виконання норми законодавства – одна особа – одна оперативно-розшукова справа, а також задля усунення інформаційного вакууму між усіма підрозділами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, Офіс Генерального прокурора може вести захищений реєстр оперативно-розшукових справ.

Ключові слова: уповноважений прокурор; оперативні підрозділи; оперативно-розшукові заходи; оперативно-розшукові справи; нагляд; клопотання.

Serhii Tikhonov, Head of the Department of Operative-Search Activity, National Academy of Internal Affairs, Ukraine, Kyiv.

e-mail: tikhonov31@gmail.com, ORCID 0000-0002-8100-1587

Viktor Vasylyncuk, Doctor of Law, Professor, Professor of the Department of Operative-

✉ Corresponding author. E-mail: defensiolex@gmail.com.

Search Activity National Academy of Internal Affairs, Honored Lawyer of Ukraine, Ukraine, Kyiv;
e-mail: victordocor@ukr.net, ORCID 0000-0001-5415-8450

Serhii Vyshnevskiy, Prosecutor of Special environmental prosecutor's office at the Office of the Prosecutor General of Ukraine, Ukraine, Kyiv.

e-mail: defensioplex@gmail.com, ORCID 0000-0002-0511-490X

Improvement of a prosecutor's participation in the conducting operative search cases by the units, that conduct operative search measures

In the course of normative-legal improvement of operative search activity (further OSA) role of the Prosecutor's Office should be extended with processual supplement of operative search cases. It would be wise to attach in the law a provision that would oblige the heads of operational units in case of fixation operational and investigative measures information about the preparation or commission of a criminal offense, immediately notify the prosecutor (who oversees compliance with the law during operative and search activities) for the acceptance the decision about making changes to the Unite register of Pre-Trial investigations (URPI).

For a prosecutor (who is informed with the operative search case since the moment of its creation) it would be much easier to find existence or absence the signs of criminal in given materials of OSA and to accept the right decision. For the investigator or processual head who do not have access to the case it would be much harder.

The proposed changes will significantly reduce the time required for the prosecutor to make a decision on the registration of information in the URPI. Also they will have an influence on quality of information and acceptance of right processual decisions including right chose of body of Pre-Trial investigation. Except that due to the mentioned before causes the prosecutor who conduct the observation of legality during OSA should be appointed as processual head or included in the group of processual heads in case if according to the criminal proceedings some information is enrolled to the URPI. Due to the fact that the relevant law provides for the supervision of prosecutors over the observance of laws by the bodies, that make OSA and according the norms and rules mentioned in the law of Ukraine about operative search activity it is necessary that proposed changes were made directly in the law, that regulate OSA.

It would be reasonable to anticipate in the Law of Ukraine about operative search activity that in order to prevent the simultaneous conducting of operational and search measures that partially restrict the human rights of one person by different subjects of operational and investigative activities, the Office of the Prosecutor General may maintain a secure register of operational proceedings.

Keywords: authorized prosecutor; operative units; operative search measures; operative search actions; supervision, solicitation

Постановка проблеми та актуальність теми

Постійна необхідність нормативно-правового вдосконалення процедури ведення оперативно-розшукових справ підрозділами, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність (далі – ОРД), зумовлена технологічними, законодавчими, криміногенними та іншими об'єктивними чинниками.

Відсутність чіткого, зрозумілого, законодавчо визначеного та осучасненого механізму взаємодії учасників ОРД призводить до процесуального паралічу, наслідком якого може стати регрес діяльності не

лише органів, як здійснюють ОРД, а й дотичних із ними суб'єктів.

За таких умов необхідно передбачити норму, яка б зобов'язувала керівництво оперативних підрозділів у межах оперативно-розшукових справ у разі фіксації оперативно-розшуковими заходами інформації про підготовку або вчинення кримінального правопорушення негайно повідомляти про це прокурора, який забезпечує нагляд за дотриманням законності під час здійснення ОРД, для прийняття рішення про внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – ЄРДР).

Мета статті полягає у виробленні та оприлюдненні рекомендацій, змін і доповнень до нормативно-правових актів з удосконалення участі прокурора під час ведення оперативно-розшукових справ підрозділами, які здійснюють ОРД.

З урахуванням поставленої мети, специфіки об'єкта та предмета дослідження, обрано методологічний інструментарій. *Методологічну основу* статті становить діалектичний підхід до вдосконалення участі прокурора під час ведення оперативно-розшукових справ підрозділами, які здійснюють ОРД. Використано систему методів наукового пізнання: формальної логіки (абстрагування, аналогія, дедукція, індукція, синтез) – для детального з'ясування змісту розглядуваних питань; емпіричний – під час проведення експериментального дослідження й інтерв'ювання експертів; системного аналізу – для визначення напрямів запровадження інноваційних підходів до вирішення проблеми; теоретичний – при вивченні наукової та навчально-методичної літератури; моделювання – при дослідженні визначених об'єктів, за допомогою моделювання їхніх окремих ознак.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Широкий спектр питань, пов'язаних з участю прокурора та наглядом за додержанням законності під час проведення ОРД, висвітлено у працях таких українських дослідників, як О. М. Бандурка (O. M. Bandurka) [1], О. В. Баулін (O. V. Baulin) [2], В. С. Бабкова (V. S. Babkova) [3], М. О. Волошина (M. O. Voloshyna) [4], Ю. М. Дьомін (Yu. M. Domin) [5], М. Л. Грібов (M. L. Hribov) [6], П. М. Каркач (P. M. Karkach) [8], С. М. Князєв

(S. M. Kniaziev) [9], Р. В. Мукоїда (R. V. Mukoïda) [11], Д. А. Нескромний (D. A. Neskromnyi) [12], М. А. Погорецький (M. A. Pohoretskyi) [13], О. Ю. Татаров (O. Yu. Tatarov) [17], О. В. Фільчаков (O. V. Filchakov) [18], Є. С. Шинкаренко (Ye. S. Shynkarenko) [19], І. І. Шульган (I. I. Shulhan) [20] та ін.

У працях зазначених науковців увага в основному приділялася загальнотеоретичним питанням прокурорського нагляду під час здійснення негласних слідчих (розшукових) дій та ОРД.

Однак за межами наведених й інших досліджень залишилися проблеми концептуального підходу до організації участі прокурора при здійсненні оперативно-розшукових заходів і негласних слідчих (розшукових) дій під час виявлення й розкриття кримінальних правопорушень уповноваженими оперативними підрозділами та шляхів їх удосконалення у розрізі сучасних змін до законодавства, відомчих інструкцій і наказів. Саме цим обґрунтовується поставлена нами мета щодо вироблення та оприлюднення рекомендацій, удосконалення участі прокурора під час ведення оперативно-розшукових справ підрозділами, які здійснюють ОРД.

Виклад основного матеріалу

У кожному випадку наявності підстав для проведення оперативно-розшукової діяльності уповноваженими оперативними підрозділами заводиться оперативно-розшукова справа, а прокурор у межах компетенції здійснює нагляд за додержанням законів під час її ведення [15].

Нормативно-правове вдосконалення участі прокурора під час ведення оперативно-розшукових справ підрозділами, які здійснюють ОРД, є запорукою створення сучасних й ефективних оперативних підрозділів, здатних ініціативно виконувати завдання за напрямками їх діяльності та виправдовувати суспільні очікування.

Безперечно, неможливо розглядати вдосконалення роботи оперативних підрозділів окремо від органів прокуратури, від якої залежить успішне здійснення ОРД та її кінцевий результат.

Прокурор як сторона кримінального процесу з'являється на його

початковій стадії і наділений широким колом повноважень протягом усього процесу аж до винесення судом рішення у кримінальному провадженні [20, с. 1].

На нашу думку, слушною є думка Ю. Дьоміна, який зазначає, що прокурорський нагляд за додержанням законів органами, які здійснюють ОРД, – це сфера прокурорського нагляду, що характеризується специфічними об'єктом і предметом нагляду, повноваженнями прокурора, необхідністю дотримання прав і свобод людини та громадянина в процесі здійснення оперативно-розшукової діяльності, встановленого порядку проведення оперативно-розшукових заходів, законності рішень, що приймаються оперативними підрозділами, які здійснюють ОРД [5, с. 67–73].

Процесуальний статус прокурора та функції прокуратури, однією з яких є нагляд за додержанням законів органами, які проводять ОРД, дізнання та досудове слідство, крім Конституції України, Кримінального-процесуального кодексу України (далі – КПК України) [10], визначає Закон України «Про прокуратуру» [12, с. 37–40].

Відповідно до вимог ст. 25 Закону України «Про прокуратуру» прокурор здійснює нагляд за додержанням законів органами, що провадять ОРД, дізнання, досудове слідство, користуючись при цьому правами й виконуючи обов'язки, передбачені [Законом України](#) «Про оперативно-розшукову діяльність» (далі – Закон) [15] та [КПК України](#) [10].

Письмові вказівки прокурора органам, що провадять ОРД, дізнання та досудове слідство, надані в межах повноважень, є обов'язковими для цих органів і підлягають негайному виконанню [16].

Однак у чинному законодавстві роль прокуратури обмежується наглядом за дотриманням законів під час здійснення ОРД, що, на нашу думку, негативно впливає на взаємодію цієї системи з піднаглядними суб'єктами.

Під час здійснення нагляду за додержанням законів при провадженні ОРД прокурору забороняється втручатися в методи та тактичні прийоми ОРД за умови, якщо ці дії не суперечать чинному законодавству й не порушують конституційні права і свободи громадян та юридичних осіб [11, с. 146–148].

Природно, що всі елементи системи працюють більш ефективно, коли вони націлені на досягнення спільного результату та несуть рівну відповідальність за його настання. Тому посилення відповідальності прокурора повинно відбуватися одночасно з розширенням його повноважень та отримання нових можливостей.

У ході нормативно-правового вдосконалення ОРД роль прокурора має посилитися за напрямками процесуального супроводження оперативно-розшукових справ, проведення оперативно-розшукових заходів та дотриманням прав людини.

Процесуальне супроводження прокурором оперативно-розшукових справ після легалізації матеріалів ОРД у кримінальному провадженні одночасно з оперативним супроводженням оперативними працівниками кримінального провадження, відкритого за матеріалами ОРД, повинно стати добре збалансованою системою нагляду та взаємодії у досягненні мети кримінального процесуального та оперативно-розшукового законодавства.

На сьогодні керівник оперативного підрозділу, в якому перебувають оперативно-розшукові справи, заведені стосовно осіб, які готують вчинення злочинів, у разі виявлення ознак кримінального правопорушення під час проведення оперативно-розшукових заходів невідкладно направляє належні матеріали до відповідного органу досудового розслідування про закріплення за цією оперативно-розшуковою справою слідчого для забезпечення методичного супроводження її реалізації та надання практичної допомоги оперативному підрозділу [7].

Проте такий алгоритм дій керівника оперативного підрозділу, визначений відомчою інструкцією, не є досконалим [14, с. 110–111]. По-перше, автори інструкції, використавши термін «відповідний орган досудового розслідування», фактично надали право керівнику оперативного підрозділу на власний розсуд визначати орган досудового розслідування, в який направляються матеріали ОРД.

По-друге, слідчий, отримавши вказані матеріали, вимушений приймати

рішення про реєстрацію інформації в ЄРДР, не володіючи всіма обставинами, які виникали у ході ОРД та керуючись тільки інформацією та матеріалами, з якими йому дозволили ознайомитися оперативні працівники. У такому ж становищі знаходиться й новопризначений процесуальний керівник, який не має права ознайомлюватися з матеріалами ОРД і вимушений приймати процесуальні рішення на підставі стислої інформації в новому кримінальному провадженні.

На нашу думку, було б логічніше закріпити у законодавстві норму, яка б зобов'язувала керівництво оперативних підрозділів у разі фіксації оперативно-розшуковими заходами інформації про готування або вчинення кримінального правопорушення негайно повідомляти про це прокурора, який здійснює нагляд за дотриманням законності під час проведення ОРД, для прийняття рішення про внесення відомостей до ЄРДР.

Прокурору, який ознайомлений з конкретною оперативно-розшуковою справою з моменту її заведення, набагато легше зрозуміти наявність або відсутність ознак кримінального правопорушення в наданих матеріалах ОРД та прийняти правильне процесуальне рішення на відміну від слідчого або процесуального керівника, який з цією справою не ознайомлений.

Запропоновані зміни дозволять значно скоротити час, необхідний прокурору для прийняття рішення щодо реєстрації інформації в ЄРДР, а також вплинуть на якісну складову оцінки інформації та ухвалення подальших обґрунтованих процесуальних рішень, у тому числі щодо правильного визначення органу досудового розслідування.

Крім того, з указаних вище причин прокурора, який здійснює нагляд за дотриманням законності під час здійснення ОРД, доцільно призначати процесуальним керівником або включати до групи процесуальних керівників, якщо за матеріалами оперативного провадження вносяться відомості до ЄРДР.

Так, повноваження прокурора під час процесуального керівництва досудовим розслідуванням надавати доручення оперативному підрозділу й одночасно письмові вказівки слідчому на проведення гласних і негласних

слідчих (розшукових) дій може стати стратегічною перевагою на початковому етапі кримінального провадження, а також забезпечити швидке й ефективно виконання поставлених завдань, за умови:

- повної обізнаності уповноваженого прокурора з усіма матеріалами досудового розслідування та з оперативною обстановкою вчинюваного злочину;

- визначення правильної кваліфікації діяння та стадії його вчинення;

- оперативного, достатнього і пропорційного втручання із можливістю застосування примусу: невідкладний обшук, контроль за вчиненням злочину, встановлення місцезнаходження радіоелектронного засобу, спостереження за місцем, відібрання біологічних зразків та інші;

- своєчасного, раптового, комплексного та раціонального застосування сил і засобів на піковому етапі вчинення злочину;

- негайного проведення слідчих дій (допит потерпілого, свідка, проведення впізнання, огляд документів і вилученого майна) та підготовки процесуальних документів (зафіксованих доказів) для: обґрунтування повідомлення про підозру, наявності ризиків при розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу слідчим суддею; підготовки клопотань про легалізацію обшуку, арешт майна, проведення негласних слідчих (розшукових) дій;

- забезпечення конвоювання затриманої особи та поміщення її до ізолятора тимчасового тримання.

Ініціативна участь прокурора на початковій стадії кримінального провадження не лише збільшує ефективність застосування наявних ресурсів, а й забезпечує дотримання законної процедури втручання в конституційні права громадян та робить його максимально прозорим через контроль прокурора за своєчасним повідомленням родичів про затримання особи, залученням адвоката, перекладача, лікаря, законного представника та інших, створюючи дієвий нагляд за правоохоронними органами.

Дотримання прав людини під час здійснення оперативно-розшукової

Тіхонов С. В., Василичук В. І., Вишневський С. А. Удосконалення участі прокурора ... діяльності в контексті виконання норми законодавства: одна особа – одна оперативно-розшукова справа.

Чинним Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» [15] дотримання прав і свобод людини водночас із верховенством права та законністю визначено принципи, на яких ґрунтується оперативно-розшукова діяльність.

Аналізуючи зміст вказаного Закону та його практичне застосування, слід зазначити, що деякі його норми, спрямовані саме на дотримання прав людини, є декларативними й не забезпечені правовими та організаційними механізмами їх виконання. Так, Законом передбачено, що на особу, яка підозрюється в підготовці до вчинення злочину, переховується від органів досудового розслідування, суду або ухиляється від відбування кримінального покарання, безвісти зникла, ведеться тільки одна оперативно-розшукова справа [15].

У міліції, а потім – Національній поліції України зазначена норма виконувалася шляхом звірки інформаційно-аналітичним підрозділом облікової інформації оперативних підрозділів про об'єкти оперативно-розшукової діяльності перед її внесенням до бази даних.

У разі виявлення оперативно-розшукових справ, заведених різними підрозділами на одну особу, про це повідомлялися керівники таких підрозділів, один з яких приймав рішення про закриття справи щодо особи, стосовно якої вже заведено оперативно-розшукову справу.

Проте сьогодні ОРД здійснюється підрозділами десяти органів державної влади, інформаційно-аналітичні ресурси яких не взаємопов'язані й, отже, жоден із суб'єктів оперативно-розшукової діяльності не може гарантувати, що стосовно осіб, які є об'єктами ОРД, не здійснюються оперативно-розшукові заходи іншими підрозділами, уповноваженими на таку діяльність.

Зазначену проблему важко врегулювати шляхом інформаційно-аналітичної взаємодії, адже підрозділи, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, мають різне підпорядкування, функції, цілі та завдання й часом працівники одних оперативних підрозділів є об'єктами оперативної розробки

інших суб'єктів ОРД.

Єдиною системою, яка у встановленому законодавством порядку здійснює функцію щодо нагляду за всіма підрозділами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, є Прокуратура України [16].

Взаємодію Прокуратури України та підрозділів, що здійснюють ОРД, передбачено в КПК України, законах України «Про прокуратуру» та «Про оперативно-розшукову діяльність», декількох міжвідомчих нормативно-правових актах, проте в жодному з них не передбачено дієвого та сучасного механізму, здатного усунути інформаційний вакуум стосовно спільних об'єктів розробки для різних суб'єктів оперативно-розшукової діяльності й таким чином забезпечити дотримання прав і свобод людини, гарантованих законодавством.

Рішенням зазначеної проблеми може стати створення саме в Офісі Генерального прокурора захищеного реєстру оперативно-розшукових справ, який надав би прокуратурі можливість стати гарантом дотримання положень законодавства, запобігти проведенню оперативно-розшукових заходів стосовно однієї особи різними підрозділами, що здійснюють ОРД, а також контролювати терміни її проведення.

Наперед передбачаючи заперечення щодо доцільності функціонування такого реєстру через можливість витоку інформації, корупційних ризиків тощо, слід зазначити, що розвиток сучасних технологій дозволяє створювати захищені обліки, здатні запобігти вказаним ризикам.

Наприклад, інформація про об'єкти розробки та терміни оперативного провадження може подаватися у формі, однакової для всіх суб'єктів ОРД у закодованому вигляді таким чином, що уповноважені особи Офісу Генерального прокурора не володітимуть анкетними даними розроблюваних, а лише реагуватимуть на спрацювання індикатора-оповіщення, коли програмне забезпечення сповістить про збіг об'єкта розробки, або порушення терміну ведення оперативно-розшукових справ.

З огляду викладене вище пропонуємо закріпити у Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність» норму та викласти її в такій редакції: «У разі

виявлення під час проведення оперативно-розшукових заходів ознак кримінального правопорушення керівник оперативного підрозділу невідкладно направляє зібрані матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена КК України, до прокурора, який здійснює нагляд за дотриманням законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності, для початку та здійснення досудового розслідування в порядку, передбаченому КПК України» [7].

Разом із цим доцільно в Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність» передбачити, що з метою запобігання одночасному проведенню оперативно-розшукових заходів, що частково обмежують права людини, стосовно однієї особи різними суб'єктами оперативно-розшукової діяльності, Офіс Генерального прокурора може вести захищений реєстр оперативних проваджень.

Висновки

Нагляд, який здійснюється прокурором під час ведення оперативно-розшукових справ характеризується специфічними об'єктом і предметом, а також повноваженнями прокурора, що потребують удосконалення шляхом прийняття нового Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» та внесення змін і доповнень до Закону України «Про прокуратуру» та КПК України.

Так, з метою зменшення часу необхідного для внесення відомостей до ЄРДР, а також створення умов для повної обізнаності уповноваженого прокурора з усіма матеріалами досудового розслідування та з оперативною обстановкою вчинюваного злочину на початковому етапі досудового розслідування, окремою нормою в Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність» слід передбачити наступне: «У разі виявлення під час проведення оперативно-розшукових заходів ознак кримінального правопорушення керівник оперативного підрозділу невідкладно направляє зібрані матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена КК України, до прокурора, який здійснює

нагляд за дотриманням законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності, для початку та здійснення досудового розслідування в порядку, передбаченому КПК України» .

Ініціативне процесуальне керівництво на початковій стадії досудового розслідування не лише підвищує ефективність використання наявних ресурсів, а й виступає передумовою дотримання правоохоронними органами законності, достатності та пропорційності при втручанні уповноважених працівників правоохоронних органів у конституційні права громадян з одночасним дотриманням загальних засад кримінального провадження та реалізацією гарантій його учасників.

Крім цього, з метою запобігання одночасному проведенню оперативно-розшукових заходів, які частково обмежують права людини, стосовно однієї особи різними суб'єктами оперативно-розшукової діяльності Офіс Генерального прокурора може вести захищений реєстр оперативних проваджень (оперативно-розшукових справ), основні засади функціонування якого потрібно закріпити в Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність».

Особливості ведення такого реєстру, інформації, яка в ньому міститься, її захисту та доступу до неї повинна регулюватися спільною інструкцією Офісу Генерального прокурора та уповноважених підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.

Список літератури

1. Бандурка О. М. Оперативно-розшукова діяльність : підручник. Харків : Вид-во Національного університету внутрішніх справ, 2002. Ч. I. 336 с.
2. Баулін О. В. Правові санкції, примус і відповідальність як гарантії процесуальної самостійності прокурора у досудовому кримінальному провадженні. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2019. № 3. С. 79–94.
3. Бабкова В. С. Організаційно-правові проблеми контролю в прокурорській діяльності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10 / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 1998. 17 с.
4. Волошина М.О., Окремі аспекти контролю та нагляду за здійсненням підрозділами кримінальної поліції оперативного пошуку первинної оперативно-розшукової інформації. *Актуальні проблеми оперативно-розшукової діяльності: матеріали круглого столу, присвяч. Дню науки* (м. Дніпро, 22 трав. 2020 р.). Дніпро : ДДУВС, 2020. С. 10–14. URL: <http://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/5452> (дата звернення: 25.01.2022).
5. Дьомін Ю. Повноваження прокурора при здійсненні нагляду за оперативно-

розшуковою діяльністю. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2016. № 3. С. 67–73.

6. Грібов М. Л. Прокурорський нагляд за виконанням доручень на проведення негласних слідчих (розшукових) дій при розслідуванні грабежів та розбоїв. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 1. С. 23–28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkc_2015_1_4 (дата звернення: 25.01.2022).

7. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : затв. наказом МВС № 575 від 07.07.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text7> (дата звернення: 25.01.2022).

8. Каркач П. М. Функції прокуратури України : навч. посіб. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2015. 248 с.

9. Князев С. М. Особливості прокурорського нагляду за здійсненням оперативно-розшукової діяльності та негласної роботи підрозділами Національної поліції України. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2019. № 42, т. 1. URL: http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc42/part_1/30.pdf (дата звернення: 25.01.2022).

10. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст. 88.

11. Мукоїда Р. В. Прокурорський нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність. *Південноукраїнській правничий часопис*. 2014. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Purch_2014_1_47 (дата звернення: 25.01.2022).

12. Нескромний Д. А. Здійснення прокурорського нагляду при провадженні негласних слідчих (розшукових) дій. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2014. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boz_2014_1_10 (дата звернення: 05.01.2022).

13. Погорецький М. А., Сухачова І. Прокурорський нагляд за законністю використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності на досудових стадіях кримінального процесу. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2010. № 4. С. 64–70.

14. Організація та діяльність органів прокуратури України : навч. посіб. / П. М. Каркач, В. В. Кривобок, В. С. Бабкова та ін. ; за ред. П. М. Каркача. Харків : Право, 2019. 500 с.

15. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992 р. № 2135-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text> (дата звернення: 25.01.2022).

16. Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text> (дата звернення: 25.01.2022).

17. Татаров О. Ю. Окремі проблеми при проведенні негласних слідчих(розшукових) дій. *Вісник кримінального судочинства*. 2016. № 2. URL: https://vkslaw.knu.ua/images/verstka/3_2016_Tatarov.pdf (дата звернення: 25.01.2022).

18. Фільчаков О. В. Прокурорський нагляд за додержанням законності при проведенні оперативно-розшукових заходів підрозділами кримінальної поліції. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е. О. Дідоренка*. 2018. № 4 (84). С. 280–287. URL: <https://doi.org/10.33766/2524-0323.84> (дата звернення: 25.01.2022).

19. Шинкаренко Є. С. Історико-правовий генезис інтерпретації поняття «прокурорський нагляд». *Форум права*. 2017. № 5. С. 447–453. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_5_70.pdf (дата звернення: 25.01.2022).

20. Шульган І. І. Прокурор в кримінальному процесі : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Львів, 2020. 238 с. URL: https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/dissertation/2295/dysertaciya_shulganii.pdf (дата звернення: 25.01.2022).

References

1. Bandurka, O.M. (2002). Operational search activities. Part I. Kharkiv: Publishing

Department of Kharkiv National University of Internal Affairs. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/r26.pdf> [in Ukrainian].

2. Baulin, O.V. (2019). Legal sanctions, enforcement and responsibility as a guarantee for procedural independence of prosecutor at pre-trial criminal proceedings. *Journal of the National Prosecution Academy of Ukraine*, 3, 79–94 [in Ukrainian].

3. Babkova, V.S. (1998). Organizational and legal problems of public prosecutors activity control. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].

4. Voloshyna, M.O. (2020). Some aspects of control and observation on the search of primary operative-search information by the criminal Police. *Actual problems of operative search activity: materials of the round table dedicated to the Day of Science* (Dnipro, 22 May 2020). Dnipro: Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, 10–14. URL: <http://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/5452> [in Ukrainian].

5. Domin, Y. (2016). The authorities of the public prosecutor in the course of supervision over operative and detective activities. *Journal of the National Prosecution Academy of Ukraine*, 3, 67–73 [in Ukrainian].

6. Gribov, M. (2015). Supervision of the execution of orders to conduct covert investigative (detective) actions during the investigation of looting and robbery. *Herald of Criminal Justice*, 1, 23–28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkc_2015_1_4 [in Ukrainian].

7. Order on approval of the Instruction on organization of interaction of pre-trial investigation bodies with other bodies and subdivisions of the National Police of Ukraine in prevention of criminal offenses, their detection and investigation, submitted by the decision of the Ministry of Internal Affairs № 575 by 07.07.2017. (2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text7> [in Ukrainian].

8. Karkach, P.M. (2015). Functions of the Prosecutors Office of Ukraine. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].

9. Kniaziev, S. (2019). The features of procuracy's supervision over the operative search activity performance and secret work of departments of the National Police of Ukraine. *Scientific Bulletin of the International Humanities University. Series: Jurisprudence*, 42, part 1, 130 – 135. URL: http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc42/part_1/30.pdf [in Ukrainian].

10. Criminal Procedure Code of Ukraine of April 13, 2012 r. № 4651-VI. (2013). *Official Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 9–10, 11–12, 13, Art. 88.

11. Mukoida, R. (2014). Prosecutorial supervision over observance of laws by bodies conducting operational and investigative activities. *South Ukrainian Law Journal*, 1, 146–148. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pupch_2014_1_47 [in Ukrainian].

12. Neskromnyi, D.A. (2014). Implementation of prosecutorial supervision during covert investigative actions. *Fight against organized crime and corruption (theory and practice)*, 1, 37–40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boz_2014_1_10 [in Ukrainian].

13. Pogoratskiy, M.A., Sukhacheva I. (2010). Prosecutorial supervision over legality of the usage of investigation and operative search materials at pretrial stage of criminal procedure. *Journal of the National Prosecution Academy of Ukraine*, 4, 64–70 [in Ukrainian].

14. Karkach, P., Kryvobok, V., Babkova, V. (2019). Organization and activity of the prosecutor's office of Ukraine. P. Karkach (Ed.). Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].

15. About operational search activities: Law of Ukraine of 18.02.1992 r. № 2135-XII. (1992). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text> [in Ukrainian].

16. About prosecutor's office: Law of Ukraine of 14.10.2014 r. № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text> [in Ukrainian].

17. Tatarov, O. (2016). Some problems during the covert investigation (search) actions. *Herald of Criminal Justice*, 2, 69–77. URL: https://vkslaw.knu.ua/images/verstka/3_2016_Tatarov.pdf [in Ukrainian].

18. Filchakov, O. (2018). Prosecutor's Supervision for Abiding Legality in Carrying out Operative Search Activities by Criminal Police Subdivisions. *Bulletin of Luhansk State University of Internal Affairs named after E. Didorenko*, 4 (84), 280–287. URL: <https://doi.org/10.33766/2524->

[0323.84](#) [in Ukrainian].

19. Shynkarenko, E.S. (2017). Historical and Legal Genesis in Interpretation of the Concept of «Prosecutorial Supervision». *Forum prava*, 5, 447–453. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_5_70.pdf [in Ukrainian].

20. Shulhan, I.I. (2020). Prosecutor in criminal proceedings. *Candidate's thesis*. Lviv. URL: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/dissertation/2295/dysertaciyashulganii.pdf> [in Ukrainian].

Рекомендоване цитування: Тіхонов С. В., Василичук В. І., Вишневецький С. А. Удосконалення участі прокурора під час ведення оперативно-розшукових справ підрозділами, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність. *Теорія і практика правознавства*. 2022. Вип. 1 (21). С. 82–96. doi: <https://doi.org/10.21564/2225-6555.2022.21.260018>.

Suggested Citation: Tikhonov, S., Vasylyncuk, V., Vyshnevskyi, S. (2022). Improvement of a prosecutor's participation in the conducting operative search cases by the units, that conduct operative search measures. *Teoriia i praktyka pravoznavstva – Theory and Practice of Jurisprudence, issue 1 (2)*, 82–96. doi: <https://doi.org/10.21564/2225-6555.2022.21.260018> [in Ukrainian].

Надійшла до редколегії 12.05.2022 р.